

1. 19:32

Överenskommelse om Krislägesavtal

Krislägesavtalet reglerar villkor och ersättningar för arbetstagare som arbetar vid krisläge. Exempel på krisartade händelser kan vara olyckshändelser med omfattande påverkan, som naturkatastrofer, bränder och översvämningar, utbrott av epidemier, terroråd eller hot. Avtalet berör bland andra räddningstjänstpersonal, personal som arbetar med infrastruktur samt vård- och omsorgspersonal. Avtalet aktiveras av arbetsgivarparterna SKL och Sobona.

Överenskommelse om Krislägesavtal

Detta cirkulär innehåller rekommendation till beslut.

Sveriges Kommuner och Landsting och Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation träffade den 28 juni 2019 Överenskommelse om Krislägesavtal med Svenska Kommunalarbetsareförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet och AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer samt med Brandmännens Riksförbund.

Avtalet gäller från och med den 1 juli 2019 och tillsvidare.

Bakgrund

Arbetsgivarna inom kommun- och regionsektorn har ett särskilt ansvar för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner såsom sjukvård, kommunikation och annan samhällsservice samt att skydda medborgarna. Detta gäller särskilt i extra påfrestande situationer, där verksamheterna kan få svåra bemanningsproblem.

I samband med de omfattande skogsbränderna sommaren 2018 aktualiserades ett antal frågor om anställningsvillkor och ersättningar för arbetstagare som arbetade i samband med bränderna. Det blev tydligt att befintliga kollektivavtal är otillräckliga i denna typ av situationer. SKL och Sobona bedömde därför att det var nödvändigt att ta fram ett särskilt kollektivavtal som ska gälla vid krislägen.

Syftet med Krislägesavtalet är att ge en större flexibilitet vad gäller arbetsskyldighet, arbetstid och villkor i övrigt. För att uppnå detta behöver högre ersättningar utges.

Kollektivavtalen för den ordinarie verksamheten ska tillämpas så långt det är möjligt. Är kriterierna i Krislägesavtalet inte uppfyllda kan avtalet inte aktiveras.

Avtalets definition av krisläge

Med krisläge avses i detta avtal en sådan händelse eller händelseförlopp som avviker från det normala, som innebär allvarliga samhällsstörningar, kräver omedelbara insatser av en kommun, ett landsting/region, kommunalförbund eller kommunalt företag eller flera i samverkan, och som medför omfattande eller avgörande påverkan på personalförsörjningen i den kommunala verksamheten.

Aktivering och inaktivering av avtalet

Krislägesavtalet kan aktiveras vid exempelvis olyckshändelser med omfattande påverkan, naturkatastrofer som bränder och översvämningar, utbrott av epidemier, terroråd eller hot. För att Krislägesavtalet ska vara tillämpligt krävs:

- att krisläge i en kommun eller region konstateras av kommunen eller regionen genom beslut i behörig ordning, samt
- att ett särskilt och likalydande beslut om aktivering av detta avtal har fattats av SKL:s och Sobonas styrelser.

Inaktivering av Krislägesavtalet sker enligt samma principer som gäller för aktivering.

Avtalets struktur

- Avtalet består av 2 bilagor, Bilaga 1 tillämpas på arbetstagare som anställs särskilt i samband med krisläge. Bilaga 2 gäller för arbetstagare som redan är anställda hos kommun eller region.
- Bilaga 1 innehåller fulltäckande villkor för de arbetstagare som anställs. För arbetstagare på bilaga 2 gäller HÖK/AB i grunden med tillägg av specialanpassade villkor i Krislägesavtalet.

Övergripande om villkoren

- Arbetsskyldigheten är vidare än normalt.
- Arbetstidslagen har ersatts av bestämmelser i kollektivavtalet som är specialanpassade utifrån krisläget.
- Det ordinarie arbetstidsmättet är 48 timmar per vecka under en beräkningsperiod om max 4 veckor.

- En särskild nödfallsövertid kan tas ut utöver den ordinarie arbetstiden.
- Anpassade regler för dygns- och veckovila
- Månadslön eller timlön utges. Därutöver utges en krisersättning på 120 % av lönen per timme. Detta innebär sammantaget en ersättning på 220 % av lönen per timme.
- Krisersättningen förhöjs till 150 % av lönen per timme vid uttag av särskild nödfallsövertid.

Frågor?

Vid frågor om detta cirkulär kontakta:

Annika Bjursell, SKL

Johanna Read Hilmarsdottir, SKL

Johan Thörn, SKL

Peter Öhrström, Sobona